

Motion till riksdagen 2020/21:3011

av **Lars Püss (M)**

Rikets säkerhet och miljöbalken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta rikets säkerhet gå före miljöbalken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Omfattningen på vår försvarsverksamhet har fluktuerat starkt genom åren. Från en period av upprustning efter andra världskriget till järnridåns fall med en stark nedrustningstrend. Idag befinner vi oss i en tid där säkerhetsläget i vårt eget närområde drastiskt har försämrats, vilket innebär att behovet av att stärka vår försvarsförmåga har ökat markant. Som ett resultat av detta kommer försvarsmakten att behöva öva allt mer.

Sedan början av 90-talet har dessutom både miljöbalken och plan- och bygglagen förändrats på ett antal avgörande punkter, framförallt när det gäller störande verksamhet. Det har inneburit att det har blivit allt svårare att kunna bygga i t.ex. bullerutsatta miljöer. Det har inneburit att verksamheter som ses som störande blivit betydligt mer restriktiva när det gäller att tillstyrka byggnation i sin direkta närhet. Framförallt för verksamheter som klassas som riksintressen.

I Halmstad kommer det, om prognoserna slår in, att behöva byggas bostäder för ytterligare 50 000 invånare de närmaste 30 åren. Det är en befolkningsökning på 50 procent på endast 30 år, och situationen är mer eller mindre densamma i hela Halland. För de flesta Halmstadbor är försvarets närvaro en självklar del av vardagen. Med Halmstads garnisons ca 1 400 anställda på Luftvärnsregementet, Försvarsmaktens tekniska skola och Militärhögskolan har nästan alla någon form av relation till militären.

När det gäller skjutfälten så har Försvarsmakten med stöd i miljöbalken blivit betydligt mer restriktiv och har tydligare meddelat vilka influensområden man anser sig ha i anslutning till sina övnings- och skjutfält. Försvarsmakten beskriver influensområde på följande sätt: "Områden som berörs av omgivningspåverkan från den militära verksamhet som är ett riksintresse, redovisas som influensområden. Ett influensområde är ett

område inom vilket åtgärder som exempelvis ny bostadsbebyggelse kan påverkas av, eller som i sin tur kan påverka, verksamhet inom riksintresseområdet.”

Problem uppstår när man ska tillämpa miljöbalken på bullerområdet. Principen är då att verksamheten, vid klagomål, i bästa fall måste begränsas och i värsta fall måste upphöra. Skulle Försvarsmakten tillåta nybyggnation inom ett influensområde vid ett skjutfält och de nyinflyttade upplever verksamheten som störande så infinner sig risken att skjutfältet måste stängas.

Den här situationen är sannolikt inte unik – det vill säga att riksintressen begränsar vårt behov av att bygga bostäder, som många kommuner är i skriande behov av. Vore det då inte mer rimligt om vi i stället kunde arbeta tillsammans för att både stärka vår försvarsförmåga och på samma gång tillåta mer bostadsbyggande? Det är högst troligt att försvaret hade kunnat tänka sig nybyggnationer inom sina influensområden om man var garanterad att det inte skulle påverka försvarsmaktens verksamhet negativt. Problemet är att miljöbalken inte tillåter detta.

Den nuvarande situationen grundar sig i en alltför rigid lagstiftning som gör det svårare för försvarsmakten att öva och för kommunerna att bygga. Det är därför nödvändigt med ett rejält omtag. Vi måste komma tillbaka till ett läge där vi ser att försvaret av vårt land är en naturlig del av vardagen. Det innebär att vi måste kunna acceptera att det låter en del när försvarsmakten övar.

Det går med rådande lagstiftning att använda sig av servitut, men bara inom miljöbalkens nivåer. Med andra ord, det är fortfarande de i miljöbalken uppsatta gränsvärden som gäller oavsett vad som avtalats i servitutet.

Frågan vi måste ställa oss är hur vi ska prioritera rikets försvar i förhållande till miljöbalkens bullervärden. Rimligen bör försvarsmaktens behov övertrumfa de som miljöbalken är satt att värna. Därför borde möjligheten att göra miljöbalkens bullerregler dispositiva för försvarsmakten i samband med servitutstecknande.

På det sättet skulle vi kunna säkra både försvarets möjligheter att öva och våra kommuners möjligheter att bygga bostäder. Menar vi allvar med att bygga ett starkt försvar måste vi göra det tillsammans med våra kommuner och regioner. Då blir försvaret en naturlig del av vår vardag och ses som en tillgång och inte en belastning på grund av en stelbent lagstiftning.

Lars Püss (M)